

for et helt Amt, og det forekom os derfor at ligge nær, at dette indhenter Sogneraadens Erklæringer først, og saa kan det jo ogsaa indhente Landbosforeningernes eller andre agtverdige Mænds Erklæringer. Derved vil faas et større Overblik over den hele Sag end det, en enkelt Landbosforening kan have. Der er af det ærede Medlem (Kofod) talt om, at det vilde være kun at kaste til Venstre, og jeg har den Mistanke, at dette Udtryk blev anvendt, for at det skulde være et politisk Moment, det ærede Medlem vilde kaste ind i Debatten (Kofod: Det er der ikke Tale om!). Jo, det ærede Medlem sagde, da der var Tale om at kaste til Høire og til Venstre: „til Venstre“; derved har det ærede Medlem kastet et politisk Moment ind i Salen, og derved gjort nogle Bemærkninger, jeg nu vil fremsføre, berettigede, da der jo her ellers udelukkende er Tale om et socialistisk Spørgsmaal. Jeg siger da, at Landbosforeningerne vistnok ere udmærkede Foreninger i flere Retninger og gjøre væsentlig Nytte; men, hvis de Herrer ville se derpaa — og hvad der i den Henseende er sagt til Ros for Landbosforeninger af Ministeren, skal jeg ikke søge at rolle ved — saa ville De se, at Landbosforeningernes Bestyrelser væsentlig bestaa af Godseiere og Proprietærer; hist og her kan man træffe en Gaardmand i Bestyrelsen, men det er meget faa over det hele Land taget. Jeg tror ikke, at der er mer end en eneste Landbosforening, der har en Gaardmand blandt Formændene; efter min Opfattelse gaar det langt overveiede Procenttal af Medlemmerne af Landbosforeningernes Bestyrelser til Høire. Det er altsaa et politisk Moment, som det ærede Medlem har draget ind i Debatten. Vi se med al Velvilje paa Landbosforeningernes Bestyrelser; men det ærede Medlem kan ikke garantere for, at disse Penge ved Landbosforeningernes Bestyrelse ikke vilde blive brugte saaledes, som det maa forudsættes at ske af dem, der se til Høire. Jeg har kun gjort disse Bemærkninger, fordi der efter min Overbevisning deri ligger en Fare for Anvendelsen af dette Beløb. Man har set, hvorledes næsten ethvert Middel kan bruges ogsaa fra deres Side, som have saa mange og saa store Midler til deres

Raadighed, i det politiske Partis Tjeneste. Gaar man derimod den Vej, som der her er foreslaet, naaer man for det Første at give Sagen en større Almindelighed og faar derhos Sikkerhed for, at alle de forskjellige Egnes Andragender blive tagne under ens Behandling. Man giver dernæst Sagen en større Offentlighed; thi Amdsraadens Forhandlinger ere offentlige, og det vil altsaa komme frem derigjennem og kan kontrolleres, kan kritiseres, ja endog af Landbosforeningerne ved deres Møder. Nu at ville sige, at Amdsraadens Medlemmer, navnlig efter deres nuværende Sammensætning og ligeledes Sogneraadens Medlemmer ikke skulde forstaa sig paa Landbrug, forekommer mig meget besynderlig; thi det forekommer mig, at den nuværende Kommunallov sørger for Hartkorn saa godt som muligt, og det maa tillige erindres, at en meget stor Del af vore Landbosforeningers Bestyrelse ogsaa ere Amdsraadsmedlemmer. Et Menneske kan jo ikke være Dobbeltgænger, kan jo ikke have et andet Syn, fordi han udfører en Sag som Amdsraadsmedlem, end man tiltænker ham at have som Medlem af Bestyrelsen for en Landbosforening. Disse saa spredte Bemærkninger om denne Sag har jeg villet fremsætte ved Stiden af de øvrige Bemærkninger, der ere fremkomne. Jeg tror, at vedtager man Forslaget under Nr. 25, vil Beløbet kunne komme til at gjøre Nytte, uden at vi behøve at have den Frygt, at det kan i Andres Hænder gjøre Skade. Det ærede Medlem for Middelfart (H. C. D. Müller) tager feil, naar han tror, at de Regler, der gjælde for Afdelingen af Bidragene til Folkehøiskolelever. (H. C. D. Müller: Nei, Folkehøiskoler!) — ja, Folkehøiskoler have Amdsraadene jo ikke med at gjøre, det er jo Ministerens Sag, altsaa passer det Exempel heller ikke. Hvad enten saa det var det One eller det Andet, er det ærede Medlems Opfattelse forkert, og jeg skal derfor ikke opholde mig derved. — Hvad angaar Forslaget under Nr. 30, som er blevet saa varmt og stærkt anbefalet af flere ærede Medlemmer, har jeg omtrent samme Opfattelse som det ærede Medlem for Alsens (N. Andersen), thi selv om det er et Beløb, man bevilger en Forening for dermed foreløbig at bestride de